

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 4 cor, 40 bani,
Pe o jumătate de an 2 cor, 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor, anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu.

Foaie politică

Apare în fiecare Duminecă.

Ediția și tiparul „Tipografia Poporului”
Redactor resp.: Nicolae Bratu.

INSERATE:

se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr. 12).

Un șir pețit prima-dată 14 bani, a doua-ori
12 bani, a treia-ori 10 bani.

Războiul european și timpul de iarnă.

Luptele se continuă, dar pe toate câmpurile de războiu e zăpadă și viscole de iarnă sau vărsări de apă.

În săptămâna aceasta încă s'au continuat luptele pe toate câmpurile de războiu, dar e bătător la ochi, că în toate rapoartele oficiale asupra luptelor, se scoate la iveală sosirea iernii cu zăpadă și viscole. Această împrejurare are mare însemnătate, fiindcă ne aflăm la începutul unor stări, cari dau cu totul altă față luptelor din diferite părți. Purtarea războiului pe iarnă cere noi pregătiri, altcum ca cele pentru vară. Ca o urmare a acestor stări, în zilele din urmă s'a discutat mult, aproape prin toate foile, asupra părților bune și rele, cari îngreunează sau ușurează purtarea războiului pe iarnă.

Dupăcum se știe, armata lui Napoleon în 1812 a fost nimicită în Rusia tocmai în urma frigului. De prezent însă, din cercuri militare se susține, că purtarea războiului contra Rusiei nu va fi nici decât mai greu pe iarnă, de cum a fost spre pildă astă-toamnă, când, în urma ploilor, orice comunicație a fost atât de grea, fiindcă pământul era plin de apă, iar drumuri bune sunt tare puține în Galiția. — Asta e adevărat, că prin căderea zăpezii noroiul cel mare s'a adunat, dar în schimb e o zăpadă numai ca ea, iar când se va duce zăpada, va fi poate și mai mare năroi. Să sperăm însă, că până atunci se va isprăvi războiul. Cât pentru purtarea luptelor prin zăpadă, scutirea de frig când trupele stau pe loc, fie noaptea sau ziua, îmbrăcăminte de iarnă etc., — despre toate acestea vom auzi în curând cum au fost organizate. Din cercurile militare se susține, că de toate cele de lipsă pentru iarnă s'a purtat de grije. E de observat, că armata de-afară noaptea nu poate face așa ușor foc, fiindcă atunci o vede dușmanul.

Lupte mai mari au fost în curgere zilele acestea în Polonia rusească și în jurul fortăreței Cracovia (Krakau). Resultatul acestei mari lupte, care poate că va fi o luptă hotărâtoare în războiul de față, încă nu se cunoaște. Telegramele oficiale spun, că armatele noastre aliate stau bine. În zilele următoare credem, că vom afla și alte amănunte. Pe acest câmp de războiu a sosit iarna în toată forma. După cum se spune, Rușii dinspre Varșovia se folosesc de sănii la transport, fiindcă liniile ferate au fost stricate de Germani, când s'au retras înapoi acum câteva săptămâni.

În zilele trecute Rușii au fost pătruns în Ungaria de nord prin mai multe pasuri ale Carpaților. Știrile oficiale din urmă spun, că acum dușmanul a fost silit să se retragă din unele părți, fiind atacat și urmărit de armata noastră.

Războiul contra Sârbilor se urmează înainte. Cuprinzând armata noastră Valjevo, a pornit mai departe către inima Serbiei, dar, dupăcum spun ultimele telegrame, înaintează cu greu din cauza zăpezii mari și a apelor pricinuite de topirea zăpezii. În zilele acestea, după unele vești, Sârbii așteaptă noi ajutoare de armată și munițiune din Rusia.

În Belgia și Franța încă i-a năpădit zăpada pe soldații luptători. Urmarea este, că luptele stagnează. Ciocniri mai mici, sau oare-cari atacuri ceva mai îndrăznețe, pe ici sau dincolo; dar lupte mai mari, hotărâtoare, nu se dau. Din Belgia, pe lângă zăpadă să vestește mereu și viscole. Poate prin pădurile Argonne ale Franței să fie bieții soldați mai scutiți de vântul cu zăpadă. Pe-aci poate că își mai fac și câte ceva foc. Prin păduri și văi e mai altcum ca la șes ori pe câmpii întinse.

În țările balcanice e aceeași frământare, ca și mai înainte. Aci se aude de o pornire a Bulgariei contra Serbiei sau că Bulgaria va ajuta Turcia, aci că Bulgaria cu Serbia vreau să se împace. Din când în când iasă la suprafață și ideea cu formarea unui bloc (alianță) a tuturor statelor balcanice, în frunte cu România și Italia. Până de prezent nu s'a înfăptuit însă nimic din toate acestea, dovadă că lucrurile nu sunt încă destul de coapte. Astfel fiind e de explicat, că Italia și România de asemenea stau pe loc, nealăturându-se până acum cu nimenea în războiul european. Cât pentru Turcia, ea n'a dezvoltat nici până acum vr'o acțiune mai mare, poate în viitor să se întâmple aceasta.

Știri și telegrame sosite Vineri și Sâmbătă în 20 și 21 Noemvrie n.

Luptele în Galiția și Polonia rusească.

Budapesta, 20 Noemvrie. Dela biroul de presă al prim-ministrului s'au trimis următoarele comunicate oficiale: În Polonia rusească luptele se desfășură favorabil pentru noi. Conform raporturilor de până acum trupele noastre au făcut prizonieri 7000 de Ruși și au cuprins 18 mitralieze precum și mai multe tunuri. — General *Höfer*, locțiitorul șefului statului major.

Luptele Germanilor cu Francezii, Englezii și Rușii.

Budapesta, 20 Noemvrie. Din marele cartier general german se comunică oficial cu data de 19 Noemvrie: În Flandria vestică, precum și în nordul Franței situația a rămas neschimbată. — O flotilă aeriană germană a constrâns două aparate (aeroplane) dușmane, ca să aterizeze (să se dea jos). Unul dintre cele două aparate s'a prăbușit. Despre unul dintre aeroplanele noastre nu știm, ce s'a făcut. — În raionul Senvonului, la marginea de vest a pădurilor argonice (Franța) am respins un atac vehement de-al Francezilor cauzându-le acestora mari pierderi. Pierderile noastre sunt neînsemnate. — Luptele, cari s'au reluat pe câmpul de operații dela vest sunt încă în curs.

Budapesta, 20 Noemvrie. Amiralitatea (conducerea flotei) germană comunică oficial: Armata noastră maritimă a încheis intrarea portului Libau (port rusesc în marea ostică) prin scufundarea de vase și a bombardat unele edificii însemnate din punct de vedere militar. Torpilele cari au pătruns în port au constatat, că n'au umblat pe acolo vase dușmane. Amiral *Behnke*.

Luptele în Galiția și Polonia rusească.

Budapesta, 21 Noemvrie. Dela biroul de presă al prim-ministrului se comunică: Armatele aliate au avut și ieri succes peste tot locul în Polonia rusească; lupte hotărâtoare nu s'a dat încă. Numărul prizonierilor ruși a crescut mereu.

Încercarea dușmanului de-a se apropia la frontul sudic al cetății *Psemysl* cu trupe mai mari, a fost îndată respinsă. Din acest prilej dușmanul a suferit pierderi mari.

Luptele în Sârbia.

Budapesta, 21 Nov. Pe câmpul de războiu dela sud (în Serbia) sunt în curs lupte parțiale pe întregul front. Ofensiva noastră contra poziției întărite a dușmanului la *Lazarevac* înaintază cu succes. Alături am făcut prizonieri 7 ofițeri și 600 de soldați. Timpul e foarte nefavorabil; pe munți a căzut zăpadă până la un metru înălțime, iar la șes e total plin cu apă.

Luptele Germanilor.

Berlin, 21 Noemvrie. Din marele cartier general german se comunică: În Flandra vestică și Franța nordică starea

e neschimbată. Pământul plin de apă, jumătate înghețat și viscoalele cu zăpadă ne împiedică în operațiunile noastre. Atacurile Francezilor spre sudvest dela *Verdun*, lângă *Combres*, le-am respins.

La granițele Prusiei orientale (de către Rusia) încă e starea neschimbată. Spre ost dela lacuri Rușii au cuprins o întăritură neocupată cu niște tunuri vechi și netransportabile, ce se aflau acolo. Dușmanul continuă a se retrage dela *Mława* încolo. Spre sud dela *Plock* ofensiva noastră înaintază mereu. În luptele din jurul orașului *Lodz* și spre ost dela *Censtochau* încă nu s'au ajuns la o luptă hotărâtoare.

Duminică și Luni.

Luptele în Polonia rusească

Budapesta, 22 Noemvrie. Dela biroul de presă al prim-ministrului se comunică: Ofensiva armatelor noastre aliate contra armatei principale rusești în Polonia rusească înaintază pe întreg frontul. În luptele ce se dau spre nord-ost dela *Censtochau* (oraș în Polonia rusească, lângă granița de către Silezia Germanie) două batalioane dușmane s'au predat. — Generalmajor *Höfer*.

Luptele Germanilor.

Berlin, 22 Noemvrie. Din marele cartier german se comunică: Pe câmpul de războiu dela vest (Franța și Belgia) starea e neschimbată. Dușmanul desfășură aproape pe întreg frontul un vehement foc de artilerie.

În ost (cu Rusia) operațiunile noastre se desfășură mai departe. Din Prusia orientală nu e nimic nou de comunicat. Urmărirea dușmanului aruncat peste *Mława* și lângă *Plock* se continuă. La *Lodz* ofensiva noastră înaintază. Spre ost dela *Censtochau* trupele germane luptă umăr la umăr cu trupele austro-ungare și câștigă teren.

Luptele contra Rusiei.

Budapesta, 23 Noemvrie. Dela biroul de presă al prim-ministrului se comunică: În Polonia rusească ofensiva aliaților se urmează cu energie și succes. Aripa noastră stângă a ajuns linia *Szremiava-Terop*; singuratice contra-atacuri de-ale dușmanului le-am respins. Spre vest dela râul *Dunajecz* (aproape de cetatea *Cracovia*), precum și în Carpați, sunt lupte mai mari în curs. — Generalmajor *Höfer*.

Succesele noastre în Sârbia.

Budapesta, 23 Noemvrie. Oficial se comunică: Râul *Kolubara* l'am trecut deja cu trupe însemnate. Dușmanul desfășură însă împotrivire din mai multe poziții bine alese și întărite. Înaintarea noastră e întru câtva împiedecată, — fiind pământul moale și inundat de ape, iar pe munți a căzut zăpadă până la un metru înălțime, — dar cu toate acestea nu stăm pe loc. — În cele din urmă două zile, trupele noastre de recunoaștere au prins 2440 de Sârbi. — Numărul prizonierilor făcuți în luptele dela 6 Noemvrie până de prezent se urcă la 13.000 de Sârbi.

Luptele Germanilor.

Berlin, 23 Noemvrie. Din marele cartier general german se comunică: Pe câmpul de războiu dela vest (cu Franța și Belgia) starea e neschimbată.

În Polonia rusească luptăm încă pentru reușită. Spre sud dela *Lodz*, în jur de *Lodz* și la *Censtochau* lupta durează încă mereu.

Marti și Mercuri.

Luptele în Galiția și Polonia rusească.

Budapesta, 24 Noemvrie. Dela biroul de presă al prim-ministrului s'au trimis următoarele comunicate oficiale: Sorții luptelor din Polonia rusească nu s'au hotărât încă. Aliații își continuă atacurile spre vest de *Censtochau* și spre nord-ost dela *Cracovia* (*Krakau*). — Cu ocaziunea ocupării localității *Pilica* trupele noastre au prins 240 soldați ruși. — Puterile rusești, cari înaintaseră până pe cursul inferior al râului *Dunajecz* n'au putut ajunge vre-un rezultat mai însemnat. — Unele puncte de vedere strategice au pretins, ca să cedăm (lăsăm) inamicului în mod provizor (deocamdată) câteva pasuri din Carpați (adeacă prin unele locuri au fost lăsați Rușii să intre în Ungaria). — Ieșirile, pe cari trupele noastre le-au întreprins în 20 Noemvrie din cetatea *Przemysl* (*Psemysl*) au aruncat trupele încunjurate ale inamicului până departe înspre vest și sud-vest dela linia de împesurare. — Generalul *Höfer*, locțiitorul șefului de stat major.

Luptele Germanilor cu Francezii, Englezii și Rușii.

Budapesta, 24 Noemvrie. Din marele cartier general se anunță oficial cu data de 23 Noemvrie: În jurul localităților *Nieuport* și *Ipern* (Belgia) luptele continuă. Artileria noastră a pus pe fugă o mică escadră engleză care se apropiase de două ori de țarm. Focul pe care l'au deschis vasele engleze a rămas fără nici un rezultat. — În pădurile argonice (Franța) câștigăm pas de pas teren. Luăm dela Francezi tranșee după tranșee (gropile unde se ascund) precum și aproape fiecare poziție a lor. În fiecare zi facem câte o mulțime de prizonieri. — Contra-atacurile noastre au zădărnicit operațiile de recunoaștere (spicuirea asupra trupelor) forțate de inamic asupra lagărelor noastre din ostul *Moselei*. — În Prusia ostică nu e nimic de spus. — Pașirea alor noi și noi puteri rusești, cari sosesc din direct a *Varșoviei*, întârzie lupta decisivă în Polonia rusească. Spre ost dela *Censtochau* (*Censtochau*) și spre nord-ost dela *Cracovia* trupele aliate își continuă ofensiva.

Budapesta, 24 Noemvrie. Se anunță din *Petersburg* (peste *Copenhaga*), că comandamentul rus a adus la cunoștința publică ordonarea retragerii din punct de vedere strategic a trupelor rusești spre linia de defensivă (apărare).

Ziarele rusești nu amintesc nimic despre pierderea luptelor din Prusia-ostică și din provincia *Posen*.

Războiul Turcilor.

Budapesta, 24 Noemvrie. Din marale cartier general otoman se anunță cu data de 23 Noemvrie:

In urma unui atac vehement, pe care l'am întreprins în contra unor puteri însemnate rusești, ni-a succedat să punem pe fugă pe dușmanul, care s'a retras apoi în disordine. Cu ocazia acestui atac, care a avut loc în valea râului Murad, am cuprins 3 tunuri de tabără. In lupta dela Kantara i-am bătut pe Englezi. Aceștia au fost nevoiți să se retragă cu pierderi însemnate. Trupele noastre au ajuns la canalul Suez. In lupta de lângă Kapaza și Kertaba au căzut mai mulți ofițeri și soldați de rând; foarte mulți au fost răniți.

In această luptă am făcut foarte mulți prizonieri. Englezii s'au retras în disordine. Trupele noastre cari înaintau spre Batum au respins mai multe trupe inamice și le-au asvârlit peste râul Ciora. Am ocupat militărește partea acestui râu. Deasemenea au ocupat trupele noastre localitatea Artwin. Conform știrilor primite, Englezii au pierdut în lupta dela Chat-el-Arab 210 morți și 1000 răniți.

Luptele în Galiția și Polonia rusească.

Budapesta, 25 Noemvrie. Dela biroul de presă al prim-ministrului se comunică următoarele: Pe un frig aspru se desfășură luptele în Polonia rusească cu aceeași energie din partea ambelor părți beligerante. Trupele noastre au ocupat mai multe puncte de razim de ale inamicului. Am câștigat teren în direcția Wolbrom, precum și pe ambele laturi ale localității Pilica (ceva mai spre nord dela Cracovia, în Polonia rusească), făcând din nou mai mulți prizonieri. Dealtmintrelea situația a rămas neschimbată. — In interiorul monarhiei sunt internați până acum 110,000 de prizonieri, dintre cari 1000 de ofițeri. — Generalmajor Höfer.

Budapesta, 25 Noemvrie. Efectul artileriei noastre grele s'a dovedit de strălucit în luptele, cari se dau acum în Polonia rusească. Mulți prizonieri susțin că focul bateriilor noastre a avut un efect sguduitor de deprimat (înfricoșat) asupra inamicului. Bombele gele, cari se năpusteau spre pământ puneau pe fugă pe Ruși scoțându-i din găurile lor de vulpe. La tot cazul putem spune, că artileria noastră grea își are și ea o bună parte din succesul nostru.

Luptele Germanilor cu Francezii, Englezii și Rușii.

Budapesta, 25 Noemvrie. Din marale cartier general german se comunică oficial cu data de 24 Noemvrie: Azi iarăși au apărut vase engleze în apropierea țărmului Flandrei și au bombardat localitățile Lombard-Zyde și Zeebrügge (Belgia). In trupele noastre însă au făcut numai puțină stricăciune. — Pe câmpul de operații dela ost (în Franța) situația nu e încă bine lămurită.

In Prusia ostică trupele noastre își mențin pozițiile de lângă lacurile mazurieni și din nordul acestor lacuri. — Sortii luptelor, cari se desfășură de prezent în partea nordică a Poloniei nu s'au hotărât încă. — In parte su-

dică a Poloniei, în ținutul orașului Censtochau luptele stagnează. Ofensiva începută de aripa noastră dela sud, în nordul Cracoviei, înaintează mereu.

Comunicatul oficial rus, conform căruia ar fi fost făcuți prizonieri doi generali de ai noștri, e o adevărată scornitură. Unul dintre acești doi e în Berlin, iar celalalt e în fruntea trupelor sale.

Budapesta, 25 Noemvrie. Statul major de marină german comunică: Conform unui comunicat oficial al amiralității engleze un vas de războiu englez, care făcea avangardă pe coastele nordice ale Scoției a scufundat submarinul german „U 18“. După cum anunță agenția Reuter, contra-torpilorul englez Garrg a salvat trei ofițeri și 8 matrozi de pe submarinul scufundat. Un matroz s'a înecat. — Amiral Behnke, locuitorul șefului de stat major al marinei germane.

Budapesta, 25 Noemvrie. Biroul de informații Wolff din Berlin i se telegrafiază din Rotterdam (Olanda): Conform unei știri izvorâte din izvor sigur, se poate afirma, că vaporul de războiu hyperdreadnoughtul „Audacious“ a dat în noaptea de 28—29 Octomvrie peste o mină și s'a scufundat aproape de țărmul nordic al Irlandei. Amiralitatea engleză tănuiește acest accident grav, ca nu cumva să se producă agitație în țară. („Audacious“ era de 27.000 de tone, avea apoi 28.000 de cai putere și se mișca cu o viteză de 22 miluri marine. Se aflau pe el 10 tunuri de 34.3 și 16.2 cm., precum și 1500 de matrozi).

Știri și telegrame

sosite până Joi seara la încheierea foii.

Luptele în Polonia rusească

Budapesta, 26 Noemvrie. Dela biroul de presă al prim-ministrului s'au trimis următoarele comunicate: In Polonia rusească marea luptă dur-ază mereu. In aceste lupte, până acum trupele noastre au făcut prizonieri 29.000 de Ruși, au cuprins 49 mașini de pușcă, precum și alt mult material de războiu. — General Höfer.

Luptele în Carpați.

Budapesta, 26 Noemvrie. S'a început cu succes respingerea înapoi a dușmanului, care a fost pătruns în comitatele Ung și Zemplin prin pasurile Carpaților. Asupra stării prezente a operațiunilor noastre de războiu nu se pot încă publica date mai de aproape, dar totuși putem constata, că pasul Ușok e iarăși în stăpânirea noastră și comitatul Ung e curățit de dușman. Ba și trupele dușmane, cari au pătruns în partea de sus a comitatului Zemplin, se retrag înapoi pe lângă mari pierderi.

Luptele Germanilor.

Berlin, 26 Noemvrie. Din cartierul general german se comunică: Englezii n'au continuat ieri atacurile lor către coastele mării (în Belgia). Pe câmpul de războiu din celelalte părți ale Franței starea e neschimbată; numai la Arras am făcut mici înaintări.

In Prusia orientală trupele noastre au respins înapoi toate atacurile Rușilor. — Contra-atacul Rușilor din direcția Varșoviei în partea către Lowioz, Strykow și Brzeziny a fost împedecat. — Spre ost dela Censtochau toate atacurile Rușilor încă n'au izbutit.

Inaintarea în Serbia.

Budapesta, 26 Noemvrie. Oficios se comunică: Trupele noastre pe lângă lupte crâncene au trecut Kolubara și în ofensiva lor câștigă teren. Mai multe atacuri vehemente din partea rezervelor dușmane le-am respins înapoi, pe lângă mari pierderi la dușman. Număroși Sârbi au fost făcuți prizonieri, iar alți mulți desertori au venit la noi. Spre sudost dela Valjevo am trecut luptând înălțimile Maljen și Suvoboz, cari sunt acoperite de zăpadă. Aci am făcut ieri prizonieri 10 ofițeri și mai mult de 300 soldați, cuprinzând și trei mașini de pușcă.

Războiul Turcilor.

Constantinopoli, 26 Noemvrie. Din cartierul turces se comunică: După lupta din 19 Noemvrie în ținutul Bassorah, care s'a sfârșit cu pierderea de număroși prizonieri englezi și alte mari pierderi, dușmanul a primit întăriri și a înaintat încet de-alungul râului, sub scutul focului dela tunurile lui de pe vapoară. Trupele noastre au așteptat pe dușman în o nouă poziție, unde tunurile de pe vapoară nu l'au mai putut apăra. O corabie mică a suferit un incident pe malul Nilului lângă Rilia. De pe celelalte câmpuri de războiu ale Turciei nu sunt știri.

Deschiderea dietei.

Prima ședință s'a deschis Mercuri la 11 ore înainte de amiază. Erau de față mai toți deputații, între cari mulți în uniformă. Comanda supremă o permis deputaților (sunt cu toții vr'o 60), ca pe timpul cât ține dieta să fie concediați. După deschiderea ședinței prin viceprezidentul dietei Szász, prim-ministrul Tisza i-a prezentat scrisoarea Majestății Sale, prin care dieta este conchemată la ședințe.

După citirea scrisorii preînalte, prezidentul propune iertarea celor cinci deputați (Ferbach, Polugyay, Desider Poloni, Geza Poloni și Sümegi), cari în urma scandalurilor făcute mai înainte în dietă, mai erau oprii a lua parte la o seamă de ședințe. Dieta a primit propunerea făcută. Prezidentul a ținut apoi o vorbire potrivită împrejurărilor, laudând eroismul armatei, care luptă în războiu contra dușmanului; propune totodată a se trimite câte o telegramă de omagiu Majestății Sale și Arhiducelui Fridrich, comandantul suprem al armatei. După aceea laudă puternica alianță cu Germania și tovarășia de arme cu Turcia. La urmă amintește de moartea Papei dela Roma și a regelui Carol, a cărui ținută înțeleaptă pentru conducerea statului român o scoate în mod deosebit la iveală.

După împlinirea acestor formalități prim-ministrul Tisza, ministrul de interne, ministrul de finanțe și ministrul de comerț au prezentat dietei o seamă de proiecte de legi și rapoarte, între cari un proiect de lege cu privire la ridicarea dării de venit pentru ajutorarea celor lipsiți în urma războiului. Ședința s'a închis ceva înainte de 12 ore, după ce se prezentase toate proiectele de lege. A doua ședință se ține Sâmbătă acum în 28 Noemvrie.

Știri diferite.

— Prim-ministrul Tisza s'a întors din cartierul general de războiu al Germaniei, unde a avut o lungă convorbire cu împăratul Wilhelm, iar în Berlin cu ministrul de externe german. Amănunte asupra călătoriei n'a deținut nimic mai însemnat.

— Zilele acestea s'a răspândit vestea, că România a reținut la graniță mai multe vagoane cu muniție, care venea din Germania pentru Turcia. România motivează ținuta ei cu aceea, că ea e stat neutral în războiul ruso-turc. În cauza aceasta guvernul turcesc ar fi trimis o notă guvernului român.

— Foaia „Az Est“ din Budapesta aduce știrea, că Turcia a comandat în Germania 12 aparate de sburat, cari însă acum nu pot fi transportate prin țările neutrale. Dacă lucrul nu se va putea descurca altcum, piloții vor sbura cu ele dela granița ungară până la Adrianopol.

— În zilele acestea apare o proclamație (scrisoare către popor), subscrisă de sultan și încă 24 căpetenii bisericesti turcești, în cauza războiului sfânt.

— În Ungaria și Austria se plântesc facerea de prețuri fixe (cât se poate cere) pentru cereale și făină. Spre acest scop s'au intrunit în Budapesta reprezentanții guvernului austriac și ai celui ungar.

— Războiul european începe a produce desbinări și în sinul populației americane din Statele Unite, unde sunt mulți Englezi și Germani, sau Americani ce țin cu Englezii ori cu Germanii. Guvernul s'a văzut îndemnat să publice un manifest în cinci limbi, prin care îndeamnă la liniște și cumpătare între toți cetățenii, fie americani sau străini. Prin multe orașe s'au făcut rămășaguri între Englezi și Germani, pe sume enorme, asupra rezultatului războiului. Cele mai multe rămășaguri speră în izbânda aliaților (Englezii, Francezii și Rușii).

Știri din România.

— Camera României se întrunește Sâmbătă acum în 15 Noemvrie v. La ordinea zilei să află între altele, votarea mai multor legi, cari sunt delipsă pentru cazul unei mobilizări sau dacă România ar intra cumva în războiu.

— Din România e oprit orice export de cereale. Numai cucuruz se lasă, dar într'o măsură mică și în vagoane de-ale noastre. Benzina, păcura, pieile, lâna, etc. încă sunt oprite.

— Duminecă trecută s'a ținut în București o adunare, unde s'a cerut intrarea în acțiune pentru întregirea neamului românesc. Duminecă acum e vorba, că se va ține o nouă adunare, la care să iee parte și reprezentanți din provincă (dela țară).

Imprumuturile de războiu în Ungaria și Austria.

Luni în 23 Noemvrie s'a încheis subscrierea pentru imprumutul de războiu ungar și austriac. După unele socoteți private, în Ungaria s'ar fi subscris până Luni vr'o 650 milioane. Dar nefiind toate socotelile adunate, să crede, că suma totală se apropie de 800 milioane. De altcum se mai pot încă subscrie obligații pentru acest imprumut, atât în Ungaria cât și în Austria. Marți la amezai s'a făcut constatarea, că în Austria s'au subscris 1441 de milioane. În ambele țări mai sunt însă o seamă de corporații, cari voesc să subscrie, dar n'au putut încă hotărî aceasta, de aceea s'a mai amânat încheierea subscrierilor.

În Sibiu s'a subscris în total ceva peste 12 milioane coroane, dintre cari aproape 11/2 milion la „Albina“.

Știrile Săptămânii.

Sibiu, 26 Noemvrie n.

Mitropolitul gr.-or. al Bucovinei s'a mutat din Cernăuți. Din Cernăuți primim știrea, că Inalt Prea Sfinția Sa Mitropolitul Repta, la sfatul guvernului austriac din Cernăuți, și-a mutat reședința la Vatra-Dornei.

Imprumutul [de războiu ungar. La „Albina“ institut de credit și de economii în Sibiu au subscris din noul imprumut de războiu ungar diferite corporații și particulari în total suma de K 1.353,350

Ședințe la „Academia Română“. Vineria trecută Academia Română din București a ținut ședința publică. A vorbit d-l *Duiliu Zamfirescu* despre „Sufletul războaielor în trecut și prezent“, iar dl profesor *Nicolae Iorga* despre „Imperialismul austriac și cel rus în dezvoltare paralelă (egală)“.

Concert de binefacere în Sibiu. Reuniunea femeilor rom.-cat. aranjează în favorul Crucii roșii, în 4 Decemvrie n. seara la 7^{1/2} ore, în teatrul orașenesc, un concert de binefacere cu binevoitorul concurs al doamnelor K. Bod, cântăreata de cameră *Veturia Triteanu*, *Mary Dickenson Auner*, a doarei *Ana Voileanu*, precum și a *A. S. Prințului Hohenlohe*, deputatului *Emil Neugeboren* și a dlui *Gustav Koricansky*. Prenotările logelor până la 1 Decemvrie, iar vânzarea biletelor până la 3 Decemvrie, se face în florăria *Malmer* din strada *Cisnădiei* și în seara de 4 Decemvrie la casă.

Cernăuții în lumină nouă. «Viața Nouă» care apare în Suceava, ne-a adus în săptămâna, trecută următoarele știri despre capitala Bucovinei: Orașul Cernăuți începe a se înfățișa iarăși în ținuta sa obicinuită. Mișcarea pe stradă devine mai vie, prăvăliile încep a se încălzi cu marfă adusă, ce e drept, cu multă greutate din mijlocul Monarhiei pe lungul încunjur prin Bistrița și Vatra-Dornei. Oficiile statului și-au reluat în parte din nou activitatea. Inchise au rămas și vor rămânea lungă vreme instituturile financiare (băncile). A fost multă lipsă de considerare față de întreaga populațiune a țării, că nici un institut financiar n'a știut să se pună în vremuri atât de grele în serviciul ei și urmările din această pricină vor fi pentru interesele economice ale țării numai decât dezastroase. Comitetul țării împreună cu mareșalul, baronul *Dr. A. Hurmuzachi*, s'a încărcat de mare răspundere, pentru că n'au stăruit pe lângă Banca Țării să-și deschidă o filială la sediul (reședința) guvernului din Vatra-Dornei. De altfel populațiunea Cernăuțului, cât a mai rămas, a început a se liniști după încercările grele de pe vremea ocupațiunii rusești. Această liniște este însă din când în când întreruptă de bubuitul tunurilor, care se aude de pe linia Prutului (depărtare de câțiva kilometri dela Cernăuți) și bagă în groază pe cei cari n'au tăria să se obicinuiască și cu această muzică sguduitoare. Rușii ocupând și astăzi izvoarele apeductului de peste Prut, au demontat (stricat) stațiunile de pompe, și apa nu mai curge prin oalele conductului. — S'au re-întors vremile vechi, când sacagii moldovenești cărau în poloboace (butoaie) apa dela izvoare și stângeau cu îndestulare setea locuitorilor. S'au întors acele vremuri, însă cu ele împreună n'au venit belșugul și îndestularea de odinioară. — Zilele aceste contele *Meran*, care-și înțelege cu atâta hărnicie răspunderea sa, a petrecut timp de 2 zile în Cernăuți și împreună cu reprezentanții orașului a luat măsurile trebuincioase pentru îngrijirea orașului cu alimente (de-ale mâncării) și materiile de prima trebuință locuitorilor.

Dacă nu de voie — de nevoie. Cam așa au pățit-o bărbierii din Bistrița în săptămâna

trecută, când bieții au trebuit să joace bucuros, — de „musai“. Lucrurile s'au petrecut astfel: Medicul-șef al spitalelor cătănești din Bistrița a rugat pe toți bărbierii din oraș să hotărască ei o zi pe săptămână, în care să tundă și să radă gratuit pe toți răniții spitalelor militare de acolo. Acestei rugări bărbierii au răspuns cu toții, că ei nu pot face aceasta deoarece, vremurile sunt scumpe și ei nu pot luera de geaba. Atunci medicul militar a dat o po uncă, — dacă a văzut că rugarea nu are preț — în care zicea că: sau se îndeplinească ordinul de a rade și tunde pe toți răniții odată pe săptămână, sau dacă nu toți bărbierii din oraș vor fi luați cătane ca bărbieri militari. Când au auzit bărbierii de porunca aceasta, au alergat cu toții să tundă și să radă pe răniți, deoarece groaza hainelor cătănești i-a făcut cei mai supuși oameni. Astfel bieții bărbieri din două rele l'au ales pe cel mai mic...

Mizerie în urma războiului. Ziarele rusești spur, că soția fostului ambasador al Rusiei la Belgrad, doamna *Hartvig* a sosit de curând la Moscova, pentru a primi albituri și medicină pe seama spitalelor militare din Serbia. Văduva ambasadorului a descris starea plină de mizerie a țării. Recolta pământului se găsește încă tot pe câmp, deoarece toți bărbații în stare de muncă au fost duși la războiu. Capitala de acum a Serbiei, orașul *Niș* are trei spitale, unde lucrează cu totul trei doctori. De fiecare doctor se vine câte două mii de răniți. Soldații sârbi umblă desculți, deși a dat frigul și ninsoarea. Nu umblă nici o fabrică și țara flămânzește. Pretutindeni stăpânește sărăcia, necazul și boala.

Telegrafie fără sârmă englezească în Constantinopol. Multe mai poate face omul cu viclenia! Știm cu toții că Turcia și cu Anglia sunt în stare de războiu și totuși un englez din Constantinopol vorbea cu Englezii din Anglia, fără să-l poată controla cineva ce vorbește. El dădea știri celor de-acasă despre felul de luptă al Turcilor, despre mulțimea armatei și despre alte lucruri, din cari trăgeau mare folos Englezii. Și mijlocul prin care vicleanul Englez s'a pus în legătură cu cei din Anglia a fost telegrafia fără sârmă. Cum sta el singur în Constantinopol s'a gândit mereu cum ar putea fi de ajutor țării lui, și la urma urmei i-a dat de cap. S'a pus pe lucru și și-a așezat în casă mașinăriile prin cari poate trimite pe aripile vântului vești fraților lui din Anglia. Însă nu s'a putut bucura mult de roadele muncii lui, deoarece poliția turcească i-a dat de urmă și dupăce i-a nimicit toată mașinăria, l'a trimis înaintea judecătoriei militare din Constantinopol.

Tot mai bună mămăliga. Nu sunt spitale în țară, în care să nu fie între răniți și soldați români. Și prin aceste spitale ei se deosebesc de ceilalți prin obiceiurile și prin credințele lor. Săptămâni și chiar luni întregi de ar fi înstrăinat de ai săi și totuși Românul nu se așază la masă până nu își face cruce și nu se culcă până nu își zice rugăciunile. Tot așa și cu mâncarea. Poți să-i dai cele mai scumpe bunătăți, el tot mai bucuros mănâncă o tocană cu mămăligă ori o straghină cu varză acra făcută cu carne de porc. Asta o putem vedea și din următoarea întâmplare: La spitalul din *Pojon* vizitând o soție de colonel răniții, a dat și de niște răniți români dela regimentul 2, unde servea și colonelul, — bărbatul ei. Doamna colonelului s'a bucurat, că poate primi știri prin acești feciori și aducându-le mai multe bunătăți, i-a întrebat dacă mai dorec ceva. Soldații noștri au spus, că au de toate, dar ar dori foarte mult să aibe puțină mămăligă. Atunci soția colonelului, bucurată că le poate îndeplini o dorință acestor eroi, a trimis îndată să cumpere făină de ovăz, dar negăsind în *Pojon*, a comandat la Sibiu și totuși le-a împlinit dorința Românilor.

Tribunalul Bucovinei mutat la Suceava. In urma ordinului ministrului de justiție, tribunalul țării din Cernăuți a fost mutat la Suceava, unde și-a început activitatea (lucrarea) cu ziua de 14 Noemvrie. Pretura pentru cauzele mai mărunte a rămas și pe mai departe la Cernăuți. Conducătorul tribunalului țării mutat din Cernăuți la Suceava este viceprezidentul Dr. Vasilie Iacubovici.

Pentru ziua numelui. Prezidentul Reuniunii meseriașilor nostri sibieni Victor Tordăgianu, rescumpărând felicitările cu prilejul zilei onomastice a dăruit 10 cor., din cari 5 cor. la fondul Aurel Vlaicu pentru stipendiarea tinerilor meseriași cu scop de înmulțirea cunoștințelor în străinătate și 5 cor. la Fondul Azilului pentru adăpostirea și ajutorarea orfanilor și a bătrânilor nostri scăpătați și neputincioși, al Reuniunii rămâne de înmormântare din Sibiu.

Societatea de lectură „Ioan Popasu” secția pedagogică din Caransebeș s'a constituit sub prezidiul dlui profesor Ioan Hango în modul următor: vice-președinte Gheorghe Veliciu

ped. c. IV, secretar arhivar Dimitrie Albușescu ped. c. IV, notar Nicolae Bona ped. c. III, v-notar Păun Țunea ped. c. II, cassar Corneliu Roșca ped. c. III, controlor Ștefan Puta ped. c. IV, bibliotecar Ioan Roșca ped. c. III, v-bibliotecar Antoniu Zgrăba ped. c. II, dirigent de cor Corneliu Roșca ped. c. III.

Vânzarea făinei de grâu. Dupăcum se știe, din 25 Noemvrie n. morile nu mai au voie să macine grâu curat, ci numai amestecat. Negustorii de făină pot însă se vîndă și mai departe toate soiurile de făină, dacă aceea au avut-o în depozit de mai înainte.

Enver-pașa la Adrianopol. Ministrul de războiu al Turciei, Enver-pașa, a fost zilele trecute la Adrianopol să inspecteze garnizoana de acolo. La urmă, — după ce a vizitat toate regimentele, — a ținut sfat cu generalii și cu ceilalți fruntași turci din Adrianopol. Enver-pașa ar fi zis, că „întreg poporul turcesc și toți credincioșii profetului sunt însuflețiți de războiul acesta; și alt cum nici nu poate fi, deoarece de la acest războiu atârna viitorul sau prăbușirea Turciei”.

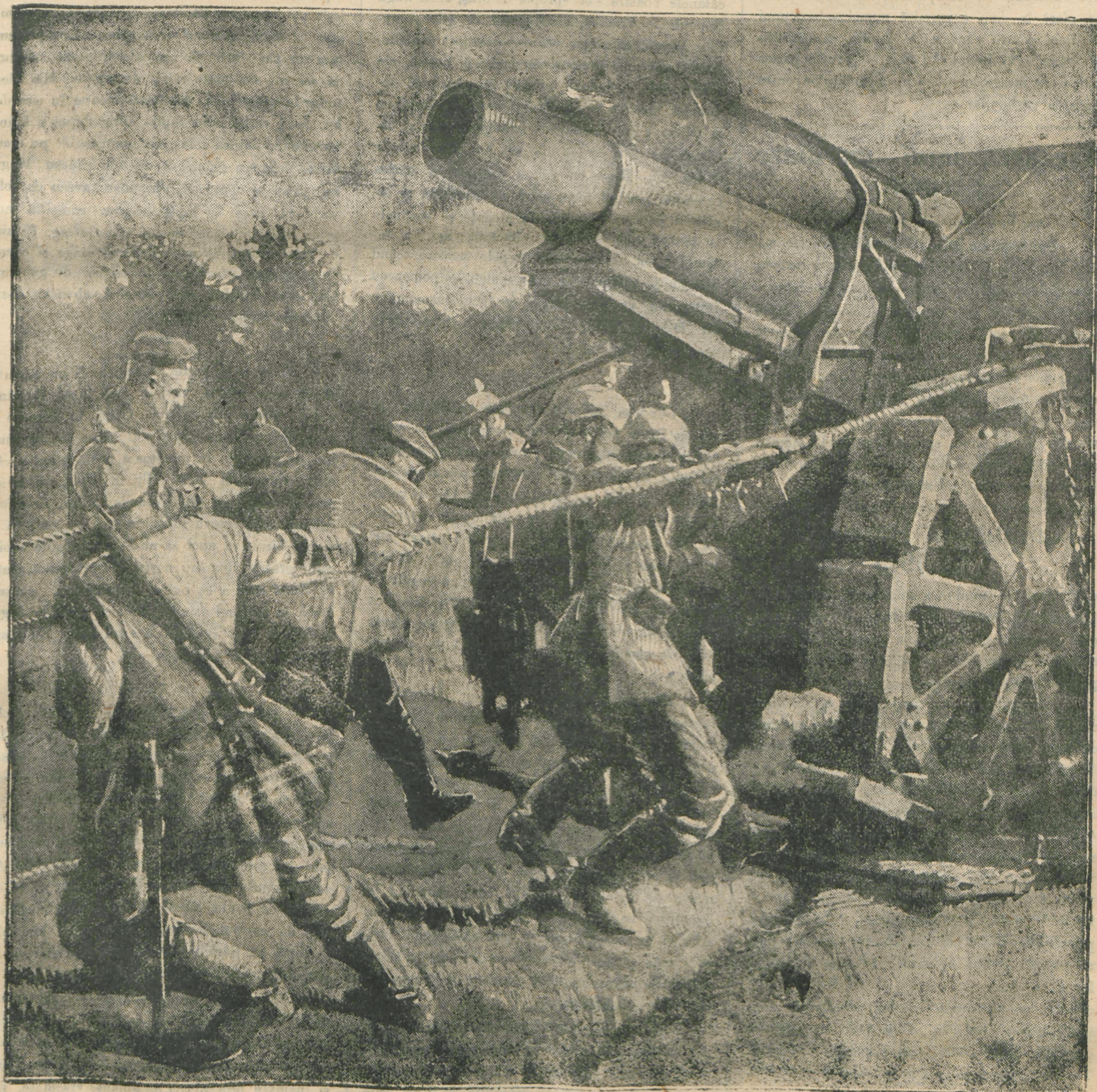
Aeroplane franceze de-asupra Dardanelor. Din Constantinopol vine știrea, că zilele trecute au fost văzute două aeroplane franceze zbucnind de-asupra întăriturilor Dardanelor. Aeroplanele au aruncat câteva bombe asupra fortului Ceanac Cale dela intrarea strâmtorilor, fără însă a pricinui nici o pagubă. După puțin timp aeroplanele au pierit în zarea cerului.

Mizerabilii denunțanți. Despre ticăloșia acelor bârfitori, pe urma cărora au fost târâți prin închisori o mulțime de oameni nevinovați, foaia din Bucovina „Viața Nouă” din săptămâna trebută scrie următoarele:

Inchisorile tribunalului din Suceava nu mai încap să cuprindă poporul adus cu sutele din părțile care fusese cotropite de trupelo rusești. Sunt mare parte Ruteni, dar și Români, bărbați, femei și copii din părțile Siretului Storojinețului și Cernăuțului, învinuiți de a fi luat parte la jafurile întinse făcute de miliția rusească. — Avem deplină încredere în organele justiției noastre, dar ne facem datoria de a îndrepta atențiunea asupra nenumăratelor plângeri, care ne sosesc din acelea părți, unde un larg sis-

Așezarea unui tun mare german.

— Vezi descrierea pe pagina 6. —

tem de uricioase denunțări (pări) a produs adâncă amărăciune în toate straturile poporului dela țară. E delipsă înainte de toate ca acțiunea instrucțiunii (cercetarea) să fie grăbită și ca cei închiși pe nedreptul să fie eliberați, căci în nenumărate case țărănești au rămas copiii lipsiți de tată și de mamă și lăsați în plata lui D-zeu. — Așteptăm însă că justiția noastră va ști să urmărească de astădată cu cuvenită asprime nu numai pe jăfuitori, dar și pe *netrebnicii denunțanți* (pâritori).

Aviz. În Blaj a fost luată o țolică de lână cenușie și una galbină-roșietică, cari, după cum s'ar părea, sunt furate. Eventuali păgubași sunt îndrumați a se înștiința la poliția din Sibiu, ușa Nr. 8, și anume până în 30 Noemvrie n. Tîrg de vite cornute nu se ține.

Târgul Mediașului. Tîrgul de cai se va ține în 29, iar tîrgul de mărfuri în 30 Noemvrie n. Tîrg de vite cornute nu se ține.

Târgul Mercurei. În locul târgului anual, care era să se țină la Mercurea Sibiiului în 9 și 11 Noemvrie, ministrul de comerț a permis ținerea unui nou tîrg în zilele din 7, 8 și 9 Decemvrie n.

Știri locale. Poliția orașenească din loc face cunoscut, că cumpărarea de lemne aduse din afară în oraș, e permisă numai pe baza unui certificat pentru vânzare de lemne, care certificatul vânzătorului trebuie să-l arete. — Tot din partea poliției se atrage atenția asupra condițiilor pentru vinderea cărbunilor.

Așezarea unui tun mare german.

— Vezi chipul la pagina 5. —

Dupăcum se știe, Germania are cele mai mari tunuri ce se folosesc până acum în războiu. Cu ajutorul acestor tunuri armata germană a cucerit o seamă de fortărețe franceze. Chipul nostru ne arată, după o fotografie, așezarea unui mare tun german (haubiț de cele grele) în dosul unei cetăți franceze. Aceste tunuri trebuie egate pe toate părțile cu ștreanguri groase ca să nu se miște prea tare. În chip să vede cum soldații sunt la lucru, spre a așeza bine bălaurul, care peste câteva minute începe a arunca limbi de foc până la o depărtare foarte mare.

Călimdarul Poporului pe 1915

va fi gata în anul acesta numai în luna lui Decemvrie, aproape de Crăciun. Aceasta amănare am făcut o anume, din cauză, ca să putem aduce cele mai din urmă știri despre războiu până la sfîrșitul anului.

De aceea ne adresăm către toți cetitorii noștri, atrăgându-le atenția, ca să nu-și cumpere călimdar până când nu vor vedea „Călimdarul Poporului”, care va cuprinde toate amănuntele despre războiul din anul acesta, dimpreună cu cele mai interesante chipuri răsboinice etc. etc.

Cine a văzut și a cumpărat călimdarul nostru în anul trecut, s'a putut din destul convinge despre cuprinsul lui bogat, astfel că orice vorbă e de prisos. Mai amintim numai atât, că în anul acesta călimdarul nostru iarăși va surprinde pe oricine prin bogăția lui, în comparație cu prețul aproape de nimic: 40 bani pro-exemplar și 5 bani porto.

Alte amănunte asupra călimdarului vom publica la timpul său. Fi-ți deci în așteptare până ce apare „Călimdarul Poporului” pe 1915. Tot așa spuneți și la alți cunoscuți!

Frânturi din scrisorile de pe câmpul de luptă.

I

Onorată redacție! Fiindcă am puțin timp, mă grăbesc a vă scrie unele lucruri de pe câmpul de războiu din Galiția. Acum vr'o câteva săptămâni fiind cu regimentul nostru într'un marș de luptă, în drumul nostru eră să intrăm în orașul T..., de care eram siguri că este gol și nu se află nici pui de Rus în el. Când să intrăm în oraș auzim clopotele că trage la biserică și toți ne-am făcut sfânta cruce, crezând că preoții fac slujbă în biserică. Comandantul nostru însă, când să intrăm în oraș, strigă la noi, că toți să trecem pe lângă oraș și să ne escundem în decunguri (coperituri). Așa am făcut, cu toate că nu puteam pricepe: de ce nu vrea comandantul nostru să ocupăm orașul, care eră sub stăpânire rusească? Și așa stând noi în coperituri, la vr'o câteva sute de pași departe de oraș, deodată auzim niște bubuituri puternice. Și când ne uităm către oraș vedem, că arde din mai multe părți, în urma ghiulelelor de tun, cari cădeau cu nemiluita.

Ce se înâmplase? Rușii au fost înțeleși cu preoții ruteni din acel oraș, ca, în clipa când cătanele noastre s'or apropia de oraș, ei să tragă clopotele la biserică, dând astfel de știre tunurilor rusești, cari erau ascunse deasupra dealului. Astfel prin îngrijirea comandantului nostru am scăpat dela o moarte sigură. Ni s'au mai întâmplat însă ca în drumul nostru să întâlnim și țărani prin miriști, cari strângeau paie și uscături, iar când vedea că ne apropiem noi le dădea foc. Rușii cari erau ascunși în partea ceealaltă, văzând focul știau ce înseamnă și începeau să arunce turbat, la gloanțe și șrapnele în partea unde se înălțau flăcările; așa s'a întâmplat, că de multeori trupele noastre, când nici nu se așteptau la vre-un atac, se pomeneau încunjurați de toate părțile de focul dușmanului. Al D-Voastră cu bine: *Ioan Corpodeanu*, sergent în Reg. 51.

II

Când se începuse războiul cu Sârbia, iar cel cu Rusia eră pe cale, noi, glotașii ne mângăiam nevestele și copiii cu aceea, că noi în cazul cel mai rău nu mergem decât să păzim granița. Așa ni s'a spus și dela regiment. Da îi vorba Românilui că: „Socoteala a dintârg nu se lovește cu cea de-acasă”. Am stat doar vr'o câteva zile în cazarmă și vine porunca să ne gătim de plecare. Nu ne-a rămas altceva, decât să rugăm pe bunul Dumnezeu să ne ajute, ca să putem bea paharul durerilor pînă în fund. Mulți au plecat fără să poată da de știre nevestelor și copiilor.

Din Galiția ce să mai spui... Par'că mă îngrozesc numai când îmi aduc aminte. Nu e în stare mintea omenească să judece și să cuprindă grozăviile de pe câmpul înroșit de sânge. Stam zile întregi prin șanțuri, ca să putem ține în loc năvălirea potopului de Ruși. Și când dam să ne mișcăm, bocconii ne erau înțereniți în apa înghețată din șanțuri. Brotsacu eră gol, stomacu gol, și noi nu puteam face un pas din întărituri, măcar să ne putem culege ceva rădăcini, or crumpene, ca să mințim o leacă afurisita de foame. Alături în dreapta unii strigau: Vai copiii mei, că rămân orfani; altu: săracu de mine, că m'au mâncat fript, și în întreg șirul nu se auzeau decât vacete și scrâjniiri.

Nu știu cum o fi iadul păcătoșilor, dar mai rău ca șanțurile pline cu schilavi și morți nu poate fi. Dacă au văzut ai mai mari, ca nu-i modru să mai ținem piept potopului de Ruși, care

creștea tot mai mare, ne-o dat poruncă să retăluim înapoi. După aceea am avut pace vr'o câteva zile: Stam doar prin șanțuri și dormeam epurește, de frișă să nu dea dușmanul peste noi. În timpul ăsta să iscase o boală între noi. Ne apuca cu cărcei la pantece și ne strângea ghem. Și pe care îl apucă mai tare începea să verse, iar în câteva minute după aceea era gata. Am fost și eu beteag de boala asta și împreună cu mai mulți m'a trimis într'un spital. N'am ouvinte să mulțămesc lui Dumnezeu, că m'a scăpat cu zile, deoarece-ce aproape toți dintre tovarășii mei de suferință s'au dus în lumea drepților. Gândesc că peste vr'o câteva săptămâni mă va duce iară. Dacă îmi va ajuta Dumnezeu să scap cu zile, la reîntoarcere vă voi istorisi mai multe. Al D-Voastră de binevoitor: *Toma Firanda*, glotaș din satul Tătărești.

III

Octomvrie 1914.

Onorată redacție a „Foi Poporului”! Vă fac cunoscut, că am fost în zilele trecute în foc cu vr'o 15 mii de Muntenegreni, cari voiau să între în Bosnia cu vr'o 4—5 tunuri. Toată noaptea am fost în foc, dar așa luptă cruntă nu cred să mai fi fost până acum. În cinci lupte am fost aici în granița Sârbiei, dar n'au fost nimic pe lângă lupta de care vă povestesc, a ținut lupta asta două zile și o noapte și la urmă am ieșit noi biruitori. Când am început să înaintăm, atât de mare eră numărul morților, că nu puteam face un pas fără să nu călcăm peste stărvuri de oameni sau peste răniți de moarte. Mai ales tunurile noastre au sămănat moarte în șirurile lor. Nu i vorbă, s'au luptat aprig de tot și Muntenegrenii, dar ce folos, că tunurile lor nu erau bune, deoarece ghiulelele de tun cădeau lângă noi și nu se spărgeau, iar puști aveau de cele vechi cu cocoș. În lupta aceasta cumplită am prins mulți prizonieri dela ei și un steag. Pe aici e vremea tristă de tot, plouă și ninge și e așa de mocirlos pământul de te iei de gânduri. Cu toată cinstea al D-voastră abonant: *Ioan Goloșie*, rezervist la reg. 46.

IV

Onorate domnule redactor! N'am ouvinte să vă spun modul vitejesc cum luptă Românii noștri contra Muscalului. Când le miroase a prav de pușcă nu-i mai poți ține în loc, mai rău ca pe câni de vânătoare când miroase vânatul. Sunt atât de îndârjiți în luptă, încât au pus în uimire pe toți comandantii lor. Le-a fost deajuns vr'o câteva lupte, în cari să vadă că și ei pot birui, ca apoi să nu le mai pase de nimic. Sunt grăbiți Românii noștri să isprăvească odată cu Rusu spre a se putea întoarce mai curând acasă în mijlocul familiei. Pe aici, afară de frigul și foamea ce o răbdăm, e totul bine. Cu toată stina: *I. Muntean*, rezervist.

V

Când stau și mă gândesc la zilele grele, în cari am ajuns, mă întristez și mă bucur. Mă întristez, că rămân atâtea familii sărace, atâtea femei nenorocite și atâtea orfani. Și mă bucur, că dacă a rânduit Dumnezeu să ducem greul acesta, apoi ne-a dat și puința să arătăm celor cari ne disprețuiau, ce poate Românul când brațele lui și-le pune în slujba împăratului. Au amuțit multe guri rele și în locul lor se ridică glasuri de laudă, amestecate cu glasuri de uimire, față de curajul și vitejia Românilor. Mai ales în lupta cu Sârbii, Românii au dat dovezi, că știu înfruntă chiar și moartea cu sânge rece.

De pildă, acum vr'o câteva săptămâni, Sârbii stăteau așezați pe vârfurile dealurilor dincolo de Drina, iar voinicii noștri, fără să le pese de gloanțele lor, aruncau poduri peste Drina și înaintau prin ploaia de gloanțe vrășmașe. Din

Iuptele avute până acuma, Sârbii au apucat groaza
Românilor și când îi aude strigând și chiind o
tulesc la fugă fără măcar să se mai împotrivescă.
Cu toate năcazurile îndurate și cu toată vremea
rea, feciorii noștri mai toți sunt voioși. Al
D Voastră cu toată stima: *Petru Bădila*, ser-
gent, din Poplaca.

Doine din războiu.

Din Galiția.

I

Foaie verde frunză deasă
Plecatam Doamne de-acasă;
Din sălașul părintesc
Am fost silit să pornesc,
Familia să-mi părăsesc.
Frunză verde de saschiu,
Când am ajuns la Sibiiu,
(Acolo la stațiune,
Und' e locul a ne pune),
Noi puțin am zăbovit,
Până trenul a sosit,
Și-apoi la drum am pornit.
Trenul pleacă șuerând,
Frați, surori, rămân plângând.
După trei zile de rând,
La Stanislau ajungând,
Trenul aci s'a oprit
Și noi tabără-am făcut.
O zi răpaus am avut.
Iar după ameazi la trei,
Face-vă-ți gata copii,
Și spre Haliț am pornit,
Unde încă ne-am oprit.
De aci iar am pornit.
Și-am mai mers vr'o două zile,
Apoi ține-te copile.
Marți dimineața la doi
Veniau Rușii către noi.
Dacă s'au apropiat
Cătră noi, — ei au pușcat.
Dar noi încă nu ne-am dat,
Înapoi i-am întornat.
Când colo pe după-ameazi
Vin spureații de cazaci,
Iar noi dacă i-am văzut,
Băionet pe pușcă-am pus
Și cătră ei că ne-am dus.
Dar ei cu spureații cai
Apucă 'ntre noi — și dai.
Când colo, ce să vezi frate!
Strigă unul chiar de-aproape:
Vai de min' mănecă-mă amară,
Că pe min' m'a căleat calu;
Altul strigă: vai că mor,
Că sunt pușcat prin picior.
Iară la altul săracul
Ii zdrobise de tot capul.
Au rămas destui răniți,
Cu dorul dela părinți;
Și-au murit gândind acasă,
La copii și la nevastă;
Au murit cu mare chin
Văzându-se 'n loc străin.
Unul căzut în părau,
Știu că nu mai dau de el;
Altul căzut în pădure,
Unde nul găsește nime.
Foaie verde de trifoi,
Veneau gloanțele pe noi
Cum vin stropii dela ploii,
Unul pe min' m'a ochit
Și la pieior m'a rănit.
Mulțumesc lui Dumnezeu,
Că nu-s răniti așa rău.

Nicolae Popa, sergent.

II

Bădișor cu frunza 'n sue,
Dată-l Dumnezeu de Rus,

C'o lăsat pământurile
Și o luat puștile,
Să străpungă inimile.

Frunzuliță din rozor,
Toată noaptea noi cu zor
Săpăm șanturi și lucrăm,
Dimineața le lăsam.

Căci din fund de către dealuri
Via Cazacii valuri, valuri,
Cu lănci mari și cai de foc
Și alerg din loc în loc,
Ca dracii când sunt în joc.

Când vedem că umplu zarea
Noi nu le mai ținem calea,
Lăsam șanturi și plecăm
Ca din coaste să-i luăm
Și-așa să ne apărăm.

Foicică lemn uscat
Rău maică m'ai blestemat,
Să cale cu picioarele
Cât aleargă soarele
Pe toate rozoarele.

Frunză verde foi de soc
De opt ori am fost în foc
Și n'am fost răniti de loc.

Când a fost a opta oră
Văd că o șrapnelă sboară
Și să sparge șuerând
De-a luat feciorii 'n rând
Și i-a culcat la pământ.

Foicică foaie lată
Din șrapnela cea spureată
A sărit și 'n mine-o parte,
Dar m'a ferit Dumnezeu
De nu m'a lovit așa rău.

Doamne adă pace'n țară
Să îmi văd nevasta iară,
Să-mi văd și copiii mei,
Cari i-am lăsat singurei,
Singurei și mititei!

Culese de *Sofron Dobocan*,
rezervist răniti

III

Frunză verde viorea
Ea vezi dragă mândra mea,
Că ți-am scris o cărticea
Și ți-am pus-o 'ntr'o năframă
Să știi mândro că-s cătană

Foaie verde de ștejar
Plânge mândra cu amar,
Dar și eu suspin mereu
Că mi-am lăsat satul meu.

Dar de sat, că l'am lăsat,
Nu mi-ar fi așa b'nat,
Dar mă doare inima
Că mi-am lăsat nevasta
Singură și tinerea
De mor de dor după ea

Culese de *George Moisescu*,
sergent.

IV

Frunzuliță de pe coastă
Ia vezi draga mea nevastă
De mai dă vr'un sărindar
Că pe-nicea-i chin amar
Și îmi scald păpușii 'n sânge
De și inima îmi plânge.

Foicică ruptă 'n șasă
Pe-nicea-ai pădurea deasă,
Dar nu-i deasă cum socoți,
Ci-i deasă de oameni morți.
Că pușcatul Rusului
Umple 'naltul cerului.
Și din senin face nor,
Așa pușcă de cu zor.

Foaie verde flori de soc
N'avem parte de noroc,
C'o rămas mama bătrână
Și eu plec cu pușca 'n mână,
De mă doare șelele
Ocolind pădurile
Și-amărându-mi zilele.

Culese de *Ioan Toma*
din Oena Clujului.

V

Frunză verde, foaie rea,
Maică măicușica mea,
A venit poruncă grea
Să plec în Galiția,
Să intru cu Rusu 'n foc,
Să n'am stare, să n'am loc
Și nici parte de noroc.

Foaie verde măgheran
Multe zile-s într'un an,
Și o trece, Doamne, anu,
Făr' să gătam cu Muscanu.
Și-om umplea câmpiile
De voinicii, cu mule,
Fără pită, fără sare,
Numai cu pușca 'n spinare.

Culese de *Stefan Costea*
din Saschiz.

VI

Maică când tu m'ai făcut
Mai bine m'ai fi pierdut,
Că tu nici nu te-ai gândit
Ce oi avea de suferit;
Să-mi las copii și muere
Și să 'ndur atâta jale.
Ear vișalul greu, în spate
Să îl port prin țări, departe,
Plin cu gloanțe, și așa
Să străbat Galiția,
Să mă lupt prin fr'g, flământ,
Să gândesc l'ai mei plângând,

Foaie verde lemn uscat
Nimenea nu ne-a 'ntrebat,
Că avut-am de mânecă?
Că în patru săptămâni
Am căpătat două pâni,
Menaje a treia sară,
Și-atunci am mâncat-o goală.
Dar de mers, mereu mergeam,
Și stam doar când impușcam.

Cine de glonț a scăpat
Frigul tot nu l'a cruțat;
Că de ploaie și răceală
Mai toți am căzut în boală
Și-am venit cu sutele
De am umplut spitalele.

Culese de *Petru Muntean*
din Sebeșul săsesc.

Poșta Redacției și a Administrației.

Mai multora Când apar ediții speciale
și câte apar — punem totdeauna în foaie, de
câteva săptămâni încoace. Dacă s'ar întâmpla
la urmă, că cineva să mai aibă ceva bani la
noi pentru ediție, atunci aceia se vor socoti la
abonamentul foii, prin ceace să se egaleze. De
aceea am fixat dela început prețul edițiilor cu
8 bani una, ca să fie socoteala mai ușoară și
mai lămurită. — În săptămâna aceasta n'am
scos nici o ediție, fiindcă n'au fost lucruri așa
însemnate. Tot asemenea nici în cele două săp-
tămâni din urmă.

Abonatul 5535. Cartea cerută nu o avem
și nici nu credem să se afle alt undeva decât
în România. Dar de acolo acum nu se pot tri-
mite cărți la noi.

Banca generală de asigurare mutuală
„Transsylvania“
 asociație cu garanție limitată în Sibiu (Nagyszeben)
 recomandă încheierea de 787

asigurări pe viață în cele mai culante condiții de polițe (pentru învățători confesionali și preoți români avantajii deosebite).
 Ca speciale combinații deosebit de favorabile sunt de notat:

Asigurări simple și mixte cu participare de 40% la câștig.	Asigurări mixte cu rebonificare garantată de interese de 3%.
--	--

Asigurări de foc deosemeni cu premii foarte ieftine!

Dela fondarea „Transylvaniei“, sau plătit prin acest institut:

Pagube de incendiu	K	5.755,858-27
Capitale asigurate pe viață		5.635,528-12
In total a fost la Transsyl- asig. pe viață		12.067,702--
vania la 31 Dec. 1913 asig. de foc		144.436,366--
Capital de fondare și rezerve		2.896,458--

Informațiuni și prospecte să dau în orice moment gratuit la Direcțiune și la toate agenturile.
 Persoane pricepute la afaceri de asigurare (achizitori) cari au legături bune la oraș și la provincie, să primesc în serviciu totdeauna la cele mai favorabile condițiuni.

Mape de vânzare.

Mapa Europei	K	1.20
„ Rusiei cu Galizia	„	1.20
„ Franței cu Belgia	„	1.20
„ Țărilor balcanice	„	1.20

Se află de vânzare la
Administrația „Foil Poporului“
 Pentru porto recomandat este a se adăuga 35 bani deosebit.

Anecdote
 de
Teodor V. Borza
 Prețul 80 bani.
 Se pot procura dela
 Administrația
Foaia Poporului

A XXXI-a reg. ungurească
Loterie de binefacere a statului
 pentru scopuri de binefacere.

Loteria conține 14885 câștiguri cu suma totală de 475.000 cor. cari se plătesc în bani gata.

câștig principal 200.000 cor în bani gata.

Mai departe		10 câștiguri à cor. 250	Kor.	2.500
1	Câștig principal	20	200	4.000
1	„	40	500	8.000
1	„	100	100	10.000
1	„	200	50	10.000
1	„	5.000	20	50.000
5	câștiguri à 1000 cor	12000	10	120.000
5	„ 500 „			
		14885 Câștiguri	Total	Kor. 475.000

Tragerea va avea loc irevocabil în 9 Decembrie 1914.
Un los costă 4 coroane.

Lozuri se capătă: la direcția loteriei reg. în Budapesta (Hauptzollamt), la direcția loteriei austriacă în Viena, la oficiile de poștă, dare, Vamă și sare, la stațiunile căilor ferate, trafici, zarafii, atât în Ungaria cât și în țările austriace. — La cerere se trimit planuri gratis și franco.
 Direcția loteriei reg. ung.

MOBILE lucrate solid și conștientios
 se pot comanda la
EMIL PETRUȚIU
 Fabrică de mobile
SIBIU — NAGYSZEBEN, str. Sării 37

Specializat în:
 mobile de tot felul pentru tinere sau căsătorii, mobilări de hoteluri, vile, instituții, cafețele și restaurațiuni!

Atelier propriu de tapiserie
 Se lucrează după planuri artistice

Atelier de curelărie, șelărie și coferărie
ORENDT G. & FEIRI W.
 Telefon 313 (odinoară Societatea curelărilor) Telefon 313
Strada Cisnădiei 45 — SIBIU — Heltauergasse 45

Magazin foarte bogat în articole pentru călătorie, călărit, vânătoare, sport și volaj, poelăzi și precovături, portmonee și bretele solide și alte articole de galanterie cu prețurile cele mai moderate. Căștele de mașini, căștele de cusut și legat, Sky (vârsobi) permanent în deposit.

Toate articolele din brânsele numite și reparatura lor se execută prompt și ieftin. — Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco.
 Comanda prin poștă se execută prompt și conștientios.

Mare deposit de hamuri pentru cal dela solurile cele mai ieftine până la cele mai fine, coperitoare (șoluri) de cal și cofere de călătorie.

Berea albă și neagră din
Bereria dela Trei-Stejari
 în SIBIU
 este foarte bună și gustoasă!

Amestec bere a cărată și se bea cu plăcere de toți carii cunosc. Astăzi la orașe căr și la sat.

Că berea se bea cu plăcere și foarte cărată se poate vedea și de acolo, că cumpărătorii se înmulțesc mereu.

500.000 de pași

poate umbra cu așa o păreche de papuci sau cizme, cari sunt cumpărate din atelierul meu sau sunt provăzute cu numele **GEORGE LIMPEDE**

Gratis reparare orice încălțăminte socotită dela cumpărare 3 luni, dacă în acest timp e de lipsă ceva reparare.

GEORGE LIMPEDE
 SIBIU
 Piața Brânzei Nr. 9

Prima negușătorie mare
 de vinuri
Ludwig Fronius
 SIBIU, Pivnița „Mönchhof“

Fabrică de lichori și berbătorie de rachuri
 Mare negușătorie de rachuri de Droșdii, Trevere și Prune

SPECIALITĂȚI:
 Trică veritabilă, fierbere proprie și Romuri lamaica direct importate.

Material pentru edificat

Traverse — Papă de acoperit — Plăte de izolat — Cement — Gips — Impletituri de drot — Drot de îngrădit cu ghimpi — Impletituri de trestie pentru stucatură — Secouri din fier covăcit și vărsate — CĂMĂȘ etc. etc.

Carol F. Jickeli, Sibiu și Alba-Iulia